

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Migracijos departamentui prie
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijos

Nr.
| 2023-04-05 Nr. 10K-3896

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) susipažino su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 436 „Dėl užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinio sąrašo sudarymo ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau – Projektas) ir teikia nuomonę pagal kompetenciją.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 32 dalį užsienietis suprantamas kaip asmuo, kuris nėra Lietuvos Respublikos pilietis, neatsižvelgiant į tai, ar jis turi kurios nors užsienio valstybės pilietybę, ar neturi jokios. Todėl spręstina, kad tai yra tiek trečiųjų valstybių, tiek ES valstybių piliečiai. Pažymėtina, kad Užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinio sąrašo sudarymo ir tvarkymo taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) pagrindinis tikslas užkirsti kelią atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją užsieniečiams, kurių buvimas Lietuvoje nepageidaujamas (Taisyklių 2 punktas). Įstatymo 133 straipsnyje, kurio pagrindu yra parengtos Taisyklės, 1 dalyje nustatyta, jog užsieniečiui, kuriam buvo atsisakyta išduoti kelionės leidimą ar jis buvo panaikintas ar atšauktas dėl vienos ar kelių priežasčių, nustatytų Reglamento (ES) 2018/1240 37 straipsnio 1 dalies a-e punktuose, arba kuriam buvo atsisakyta išduoti vizą ar ji buvo panaikinta, ar atšaukta Šengeno viza, arba kuriam buvo atsisakyta išduoti leidimą gyventi ar jis buvo panaikintas, užsieniečiui, kuris buvo neįleistas į Lietuvos Respubliką, įpareigotas išvykti iš Lietuvos Respublikos, grąžintas į užsienio valstybę, perduotas užsienio valstybei pagal Lietuvos Respublikos sudarytą tarptautinę sutartį dėl neteisėtai esančių asmenų grąžinimo (readmisijos) arba bandė neteisėtai išvykti iš Lietuvos Respublikos ar išvyko iš jos, arba užsieniečiui, kuris neturi teisės gyventi Lietuvoje ir nevykdo įsipareigojimų muitinei ar nesumokėjo Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka skirtos (skirtų) baudos (baudų), gali būti uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui. Iš šios bei iš Projekto nuostatų nėra aišku, kurios baudos yra vertinamos, t. y. ar mokestinės baudos, skirtos pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymą (toliau – MAĮ) ar kitos, pvz. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK), Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso. Todėl siūlytina tai projekte aiškiai nustatyti.

Papildomai pažymėtina, jog Administracinių nusižengimų registro nuostatai² (toliau – Nuostatai), nustato Administracinių nusižengimų registro (toliau – Registras) paskirtį, Registro valdytoją, tvarkytojus, jų teises ir pareigas, Registro objektus, Registro duomenų, Registro informacijos, Registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų (toliau – Registro duomenys)

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas 2005 m. balandžio 20 d. nutarimas Nr. 436 „Dėl užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinio sąrašo sudarymo ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1278 „Dėl Administracinių teisės pažeidimų registro reorganizavimo ir Administracinių nusižengimų registro nuostatų patvirtinimo“

tvarkymą, Registro sąveiką su susijusiais registrais ir valstybės informacinėmis sistemomis, Registro duomenų teikimą ir naudojimą, Registro duomenų saugą, Registro finansavimą, Registro reorganizavimą ir likvidavimą. Nuostatų 5.5.16.7 papunktis reglamentuoja, kad Registre tvarkomi nutarimo (sprendimo) administracinio nusižengimo byloje vykdymo būsenos duomenys: nuobaudos vykdymo būsena ir kita informacija, susijusi su baudos sumokėjimu (neįvykdyta, įvykdyta, pateikta vykdyti antstoliui, pakeista, negalimumas išieškoti, vykdymas nutrauktas), nuobaudos vykdymo datos. Šiame papunktyje nurodyti duomenys Registre yra gaunami iš Valstybinės mokesčių inspekcijos Mokesčių apskaitos informacinės sistemos (Nuostatų 36.17 papunktis). Todėl manome, kad, jeigu bus vertinamos baudos paskirtos pagal ANK, tokiu atveju tikslinga duomenis apie baudų sumokėjimą tikrinti Administracinių nusižengimų registre.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 342 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „įsiteisėjusį nuosprendį (...) pateikia vykdyti jį priėmęs teismas ne vėliau, kaip per tris dienas nuo (...)“. Pagal BPK 342 straipsnio 4 dalies 2 ir 7 punktus, nuosprendis dėl baudos priverstinio išieškojimo ar baudžiamojo poveikio priemonės turto konfiskavimo pateikiamas vykdyti antstoliams. BPK 346 straipsnio 3 dalis numato, kad nuosprendžio pateikimą vykdyti kontroliuoja prokuroras. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 8 straipsnyje nustatyta, kad, jeigu nuteistasis nesumokėjo, o juridinis asmuo nustatytu laiku nepervedė baudos, ši bausmė pagal nuosprendį priėmusio teismo išduotą vykdomąjį raštą vykdoma priverstinai. Baudos bausmę priverstinai vykdo antstolis. VMI prie FM nedalyvauja bausmių vykdymo procese teikiant nuosprendžius ir šių prievolių neapskaito.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina tiksliai Projekte įvardinti, dėl kokių baudų nesumokėjimo mokesčių administratorius turėtų teikti informaciją.

Mokesčių administratoriui įvertinus Projekto nuostatas kyla klausimų dėl faktinio įgyvendinimo, pvz. dėl atvejų, kuomet baudos yra panaikinamos, nes buvo atnaujintas procesas dėl paaiškėjusių naujų aplinkybių. Mokesčių administratorius būdamas vienu iš duomenų teikėju, turėtų užtikrinti duomenų teisingumą, atitinkamai turėtų būti įvertintos šios aplinkybės. Taip pat mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ nuostatomis turi teisę atidėti arba išdėstyti baudos sumokėjimą. Todėl nėra aišku, kaip tokiu atveju mokesčių administratorius turėtų elgtis ar jam kiltų prievolė pateikti informaciją apie nesumokėtą baudą, kai bauda yra išdėstyta ar būtų laikoma, kad baudos sumokėjimo terminas nėra pasibaigęs.

Taip pat iš Projekto nuostatų nėra aišku, kokia būtų duomenų pateikimo tvarka ir terminai, t. y. koku būdu bei kokiais terminais mokesčių administratorius turėtų pateikti informaciją Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas). MAĮ aiškiai numatyta mokesčių administratoriaus uždaviniai bei pareigos, t. y. tinkamai administruoti mokesčius, tačiau Projektas iš esmės numatys papildomą pareigą – įvertinti ir pateikti informaciją apie užsieniečius, kurie nesumokėjo baudų, tokiu būdu pateikiant siūlymą Migracijos departamentui apie asmens įtraukimą į nepageidaujamų sąrašą. Mokesčių administratoriaus vertinimu šis siūlymas viršytų mokesčių administratoriaus kompetenciją. Taip pat svarbu pažymėti, kad mokesčių administratorius būdamas atsakingas už mokesčių ir baudų surinkimą deda visas įmanomas pastangas surinkti mokesčius ir baudas. Todėl tais atvejais, kuomet asmenys nemoka baudų, mokesčių administratorius naudojami įstatymų numatytais būdais bei taiko išieškojimo veiksmus. Mokesčių administratoriaus vertinimu, tokių asmenų, kurie nesumokėjo baudų, leidimo atvykti į šalį panaikinimas ir tokio asmens pripažinimas nepageidaujamu, gali turėti neigiamos įtakos paskirtų baudų sumokėjimui ar jų išieškojimui.

Taip pat susipažinus su teisės aktais neaišku, ar turėtų būti teikiama informacija apie bet kokio dydžio nesumokėtą baudą ar būtų nustatytas baudos dydis nuo kurios mokesčių administratorius turėtų teikti informaciją. Pažymėtina, kad jeigu vertinant ANK nuostatas, kai kurių baudos dydžiai yra itin maži, o taip pat ANK 12 straipsnis nustato ir mažareikšmius nusižengimus. Todėl abejotina, ar už mažareikšmio nusižengimo paskirtą baudą yra proporcinga asmenį įtraukti į nepageidaujamų asmenų sąrašą. Be to, neaišku, ar teikiama informacija nesidubliuotų su kitų institucijų teikiama informacija, nes galimai kitos institucijos šią informaciją (apie nesumokėtas baudas) anksčiau teikė pačios, jei turėjo tokią informaciją.

Projekto 2.3 papunktyje, kuriuo keičiamas Taisyklių 8 punktas, numatytas informacijos teikimo būdas („raštu (paštu ar elektroninėmis priemonėmis) arba per Lietuvos migracijos informacinę sistemą (toliau – MIGRIS)“). Mokesčių administratoriaus nuomone, toks duomenų teikimas yra labai imlus darbui, kadangi nežinome ir MIGRIS galimybių. Taip pat atsiranda ir papildoma našta mokesčių administratoriui, kadangi mokesčių administratorius turėtų nuolat

atnaujinti duomenis ir nustačius, kad bauda jau yra sumokėta vėl informuoti Migracijos departamentą apie prievolės įvykdymą tokiu būdu pateikiant siūlymą išbraukti asmenį iš nepageidaujamų sąrašo.

Viršininkė

Edita Janušienė

Romas Karmaza, tel. (8 5) 2668 209, el. p. romas.karmaza@vmi.lt
Jonas Čebelis, tel. (8 5) 2687 982, el. p. jonas.cebelis@vmi.lt
Regina Sabukienė, tel. (8 5) 2687 502, el. p. regina.sabukiene@vmi.lt
Tomas Aleliūnas, tel. (8 5) 2191 751, el. p. tomas.aleliunas@vmi.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 188659752, Vasario 16-osios g. 14, Vilniaus m., Vilniaus m. sav.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-04-11 Nr. R-1407
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-04-11 Nr. 9K-23243
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Valdas Buginskis, Departamento direktorius, Atrankos ir paramos auditui departamentas
Sertifikatas išduotas	VALDAS BUGINSKIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-04-07 14:50:48 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-03 13:57:04 – 2025-01-01 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Edita Janušienė, VMI prie FM viršininkas, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	EDITA JANUŠIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-04-07 16:43:15 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-04-07 16:43:28 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-03-04 17:54:26 – 2028-03-02 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Darbo organizavimo ir dokumentų valdymo sistema, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, i.k.188659752 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-12-08 09:05:46 iki 2025-12-07 09:05:46 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-04-11 13:34:25)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-04-11 13:34:25 DBSIS